

Jaarverslag 2019

Algemeen

Het doel van de NVORWO is het bevorderen van de ontwikkeling van reken-wiskundeonderwijs. De vereniging zet in op twee sporen: goed reken-wiskundeonderwijs in de basisschool en goed opleidingsonderwijs op de pabo's. De NVORWO is een onafhankelijke vereniging die de belangen verbindt van organisaties die zich richten op het reken-wiskundeonderwijs. De NVORWO vervult de rol van intermediair tussen politiek, onderzoekers en ontwikkelaars en de directbetrokkenen bij het reken-wiskundeonderwijs (opleiders, begeleiders, leraren, ouders, kinderen), zowel initiërend als coördinerend.

De NVORWO is opgericht in juni 1982.

Het bestuur

Het algemeen bestuur bestond eind 2019 uit vijf leden: Jenneken van der Mark (voorzitter), Kees Hoogland (penningmeester), Michiel Veldhuis (secretaris), Corinne Harten en de na de zomervakantie aangesloten Marike Barendregt. Dolf Janson was secretaris, maar heeft na de zomer besloten om geen zitting meer te nemen in het bestuur. Patricia de Reuver ondersteunt het bestuur secretariael.

Het bestuur heeft in 2019 negen keer vergaderd. Deze vergaderingen vonden zes keer plaats in Utrecht en duurden van 17.30 – 20.30 uur en drie keer online die duurden van 19.00 – 20.00. In juni werd een hele dag uitgetrokken om alle beleidspunten uitgebreid de revue te laten passeren.

Jaarvergadering 5 april

Na de formele ledenvergadering van een uur volgde een studiedag met als thema 'De ideale

rekenles'. In 't Veerhuis te Nieuwegein waren ca. 100 leden aanwezig.

Tijdens de ledenvergadering werden het jaarverslag 2018, het financiële jaarverslag 2018, de begroting 2020 en de notulen van de jaarvergadering op 8 april 2018 goedgekeurd.

Na jarenlang actief geweest te zijn als voorzitter van de NVORWO trad Francis Meester af als bestuurslid. Vanwege haar grote verdienste voor de vereniging stelde het bestuur voor haar erelid te maken. De ledenvergadering stemde onder luid applaus in met deze benoeming.

Volgens Bartjens en Volgens Bartjens: Ontwikkeling en Onderzoek

Volgens Bartjens is het vaktijdschrift voor rekenen-wiskunde in het Nederlandse basisonderwijs. In september 2019 begon alweer de 39^e jaargang, die samenvalt met een schooljaar. In het kalenderjaar 2019 is Volgens Bartjens vijf keer verschenen. De redactie, onder leiding van hoofdredacteur Cathe Notten, stelde elk nummer samen rond een specifiek thema. In 2019 waren dat:

- 38(3): Een nieuwe reken-wiskundemethode
- 38(4): Niet zonder problemen
- 38(5): De waarde van geld
- 39(1): De wiskunde in het reken-onderwijs
- 39(2): Nieuw curriculum, nieuwe kansen

Eind 2019 had de NVORWO 1420 leden die daarmee ook direct geabonneerd zijn op Volgens Bartjens. Naast particuliere abonnees zijn er ook 1327 schoolabonnees en 258 studentabonnementen en nog enkele hogeschoolabonnementen.

Volgens Bartjens - Ontwikkeling en Onderzoek is een digitaal verlengstuk van het papieren blad. Hierin gaat het om achtergrondartikelen

vanuit de wetenschap. Ronald Keijzer is hiervan de eindredacteur. Nieuwe artikelen verschijnen tegelijk met de papieren *Volgens Bartjens* op de VB-site. Deze artikelen zijn ook voor niet-abonnees gratis toegankelijk. In 2019 waren dat weer 10 artikelen over praktijk-onderzoek.

(<https://vangorcumtijdschriften.nl/volgens-bartjens/archief/>)

De NVORWO vindt het belangrijk informatie over de praktijk van het reken-wiskundeonderwijs in het basisonderwijs toegankelijk te maken. Corinne Harten is onze webredacteur. Zij zorgt ervoor dat allerlei actuele thema's en discussies rond het rekenwiskundeonderwijs zo aandacht krijgen via onze websites www.volgens-bartjens.nl en www.nvorwo.nl. Leden van de NVORWO hebben via de website ook toegang tot het archief, waarin alle artikelen en rubrieken uit dit tijdschrift te downloaden zijn. De artikelen van *Volgens Bartjens: Ontwikkeling en Onderzoek* zijn hier voor iedereen te downloaden. Belangstellenden zonder abonnement kunnen artikelen kopen via de site.

FvOV (en Platform VVVO)

In juni kregen we de heugelijke boodschap van de Federatie van Onderwijsvakorganisaties (FvOV) dat de NVORWO in 2020 lid van deze Federatie kon worden. Na drie jaar meegedraaid te hebben in de Onderwijskamer, die zich bezighoudt met vakoverstijgende inhoudelijke aspecten van het beroep van leraar, is de NVORWO vanaf 1 januari 2020 volwaardig lid van de FvOV. Vanwege dit lidmaatschap zijn we inmiddels geen lid meer van het platform Vakinhoudelijke Verenigingen Voortgezet Onderwijs (VVVO) – deze twee overkoepelende organisaties delen veel leden en daardoor is het van weinig toegevoegde waarde om van beide lid te zijn.

Curriculum.nu

Eind 2017 hebben we onze visietekst toegestuurd aan Curriculum.nu. Dat was het begin van een reeks activiteiten die voortkwamen uit de instelling van ontwikkelteams uit po en vo, die in het kader van curriculum.nu aan de gang gingen om de

inhoud van de vakken opnieuw te ordenen en beschrijven.

De tussenproducten over visie, grote opdrachten en bouwstenen die gedurende de afgelopen twee jaar werden gepubliceerd boden genoeg stof tot gesprek. De poging om ook onze leden daarover te laten meepraten, lijfelijk of via internet, bleken niet zo aan te slaan, want hiervoor was weinig interesse. Dit heeft het bestuur er niet van weerhouden verschillende keren schriftelijk te reageren. Die reacties zijn ook op onze website geplaatst, zodat ieder in ieder geval kan weten hoe wij hebben gereageerd. Ook zijn we aanwezig geweest bij een aantal feedbackbijeenkomsten met de mensen van curriculum.nu.

Uiteindelijk was de NVORWO, in de persoon van secretaris Michiel Veldhuis, samen met collega's van enkele andere vakverenigingen, leraren en onderzoekers uitgenodigd voor een Rondetafelgesprek met de vaste Kamercommissie Onderwijs van de Tweede Kamer op 20 januari 2020 over de plannen van curriculum.nu. De boodschap dit daar namens de NVORWO is uitgedragen is samengevat in dit [position paper](#).

Wiskunde voor Morgen

In januari 2016 werd door de NVvW en de NVORWO vastgesteld dat de reeds bestaande groep 'Wiskunde voor morgen', voortaan als een werkgroep van beide verenigingen verder zou gaan.

Deze werkgroep richt zich op de vraag, hoe het reken- en wiskundeonderwijs zo kan worden ingericht dat het de leerlingen van nu adequaat voorbereidt op het participeren in de maatschappij van morgen. Daartoe wil de werkgroep ook discussie over dit thema stimuleren. Zij doet dit onder meer door middel van bijdragen aan conferenties en tijdschriften en door rapporten en notities over dit onderwerp op te stellen en te verspreiden. De speciaal hiervoor ingerichte website www.rekenenwiskunde21.nl is hiervoor een uitstekend platform. Kees Hoogland participeert in de werkgroep namens het NVORWO-bestuur.

Begeleidersnetwerk Rekenen-Wiskunde

Het Begeleidersnetwerk bestaat uit ongeveer 60 onderwijsadviseurs, werkzaam bij onderwijsadviesdiensten of als zelfstandig onderwijsadviseur. Samen vormen zij een hechte groep. Twee keer per jaar komen de leden bij elkaar.

Op de netwerkdagen in 2019 kwamen de volgende thema's aan de orde:

- *Leren van onderzoek*
- *Wiskundig denken in de onderbouw en rekenen en wiskunde in groep 1 en 2*

Beide dagen werden goed bezocht en zeer positief gewaardeerd.

Werkgroep Netwerken Rekencoördinatoren

De NVORWO streeft ernaar dat op iedere school een rekencoördinator werkt. Dit is een van de speerpunten die voortvloeien uit de visie. Om dit te bereiken en om rekencoördinatoren te ondersteunen is er in samenwerking met het Freudenthal Instituut een 'werkgroep netwerken rekencoördinatoren' gestart. De werkgroep heeft tot doel initiatieven tot activiteiten voor en door rekencoördinatoren te stimuleren en te ondersteunen, zoals het starten van regionale netwerken of netwerken vanuit een bestuur of samenwerkingsverband, of het organiseren van meer incidentele studiebijeenkomsten voor/van rekencoördinatoren. Er wordt actief meegewerkt aan de organisatie van de *Nationale RekenCoördinatorenDag* (NRCD).

NVORWO Onderzoeksagenda

Ronald Keijzer en Michiel Veldhuis hebben leden bevraagd via vragenlijst en interviews om vragen die spelen in het reken-wiskundeonderwijs te inventariseren. Op basis van de binnengekomen thematieken is er een indeling gemaakt die op de Panama-conferentie, de NRCD en de ELWier-ECENT-conferentie is aangescherpt en gepresenteerd zal worden op de NVORWO-studiedag 2020. Deze onderzoeksagenda heeft als doel als leidraad te dienen voor vakdidactisch onderzoek naar het reken-wiskundeonderwijs en reflecteert dan ook de visie van de NVORWO. Gedacht kan worden aan projectaanvragen die bepaalde (deel)onderzoeksvragen beogen te beantwoorden of het dienen als

maatschappelijke verantwoording bij een subsidieaanvraag bij een (inter)nationale subsidieverstrekker. Verbinding is ook gezocht met de werkgroep vakdidactisch onderzoek van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) die vanuit een puur theoretische reflectie eenzelfde doel nastreeft en tot een vergelijkbare indeling lijkt te zijn gekomen. We houden u op de hoogte via onze website en nieuwsbrief.

Projecten met NVORWO-subsidie

De NVORWO biedt sinds enkele jaren leden de mogelijkheid een projectvoorstel in te dienen. Hiermee kunnen ze (financiële) ondersteuning krijgen bij het uitwerken van een idee, product of dienst, dat ook voor andere betrokkenen bij het rekenonderwijs interessant kan zijn. Vijf projecten zijn in 2019 goedgekeurd, te weten:

- Rekenmaterialen en modellen in de bovenbouw van het PO
- Meetkunde in de kerk
- Rekenen in hoeken: groep 3
- Open access reflecties over Nederlandse reken-wiskundeonderwijs (afgerond, [internationaal](#) en [nationaal](#))
- Kwantitatieve informatievervaardigheden in het PO

Twee projecten uit eerdere jaren zijn afgerond in 2019:

- [Kwartetten met handelingsniveaus](#)
- [Nieuwsrekenen voor nieuwkomers](#)

Verder lopen er nog drie projecten uit eerdere jaargangen. Alle materialen zijn vrij beschikbaar op onze website www.nvorwo.nl/projecten

Rekenspellenwedstrijd 2019

In samenwerking met SLO, Klasse TV en 999 Games heeft de NVORWO in 2019 de vijfde wedstrijd georganiseerd die als doel heeft rekenspellen te ontwerpen voor leerlingen in het basisonderwijs in Nederland. Dit leverde maar liefst 69 inzendingen van leerlingen uit alle groepen van basisscholen én van (aanstaande) leraren uit het hele land op. Het winnende spel was Het dierspel van Alycia en Roxanne van Het Palet in Den Bosch. Zie voor meer informatie: www.bestereken spel.nl.

De Jaap Vedder-scriptieprijs

Om in de bachelorprogramma's van lerarenopleidingen afstudeerscripties over reken-wiskundethema's te stimuleren, heeft de NVORWO een prijs ingesteld. Helaas zijn in de twee jaar dat deze prijs bestaat in totaal slechts vier scripties ter beoordeling ingediend. De bekendheid blijkt te wensen over te laten, ondanks verschillende initiatieven om die te vergroten. Daarom heeft het bestuur besloten de scriptieprijs tijdelijk op te schorten tot die opnieuw op kan worden gepakt.

Het NVORWO-archief

Materialen, boeken en tijdschriften over het reken-wiskundeonderwijs zijn in de boekenkasten van vele leden te vinden. Een centraal punt waar zorg wordt gedragen voor het archiveren van deze zaken ontbrak vooralsnog. Om te zorgen dat geen belangrijk archiefmateriaal over het reken-wiskundeonderwijs in Nederland (en internationaal) verloren gaat heeft de NVORWO besloten een archief op te richten, waarin het streven is toegankelijk en doorzoekbaar materialen op te slaan. Een eerste start is gemaakt om hiervoor kasten en een ruimte bij de Hogeschool iPabo te Amsterdam te reserveren. De eerste materialen, bijvoorbeeld uit de nalatenschap van NVORWO-oprichter en erelid Ed de Moor, zijn hier opgeslagen.